

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 206/24

Λουξεμβούργο, 19 Δεκεμβρίου 2024

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-531/23 | [Loredas] ¹

Οργάνωση του χρόνου εργασίας: οι εργοδότες των οικιακών μισθωτών οφείλουν να εφαρμόζουν σύστημα μέτρησης του ημερήσιου χρόνου εργασίας κάθε οικιακού βοηθού που απασχολούν

Οικιακή βοηθός πλήρους απασχόλησης προσέφυγε κατά της απόλυσής της ενώπιον των ισπανικών δικαστηρίων. Καθώς η απόλυσή της κρίθηκε καταχρηστική, οι εργοδότες της καταδικάστηκαν να της καταβάλουν χρηματικά ποσά για τις μη ληφθείσες ημέρες άδειας καθώς και για έκτακτα επιδόματα. Αντιθέτως, ο Ισπανός δικαστής έκρινε ότι η εργαζόμενη δεν απέδειξε ούτε τον αριθμό των ωρών που είχε εργαστεί ούτε το ποσό των μισθών που ζητούσε. Συγκεκριμένα, θεώρησε ότι η εργαζόμενη δεν μπορεί να στηριχθεί αποκλειστικά στο γεγονός ότι οι εργοδότες της δεν προσκόμισαν ημερήσια αρχεία καταγραφής του χρόνου εργασίας της, διότι η ισπανική ρύθμιση εξαιρεί ορισμένους εργοδότες, μεταξύ των οποίων και τα νοικοκυριά, από την υποχρέωση καταγραφής του πραγματικού χρόνου εργασίας του προσωπικού που απασχολούν.

Το ισπανικό δικαστήριο που επιλήφθηκε της έφεσης την οποία άσκησε η εργαζόμενη διατηρεί αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της εθνικής ρύθμισης με το δίκαιο της Ένωσης. Ως εκ τούτου, υπέβαλε ως προς το ζήτημα αυτό προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, στην απόφαση CCOO ², έκρινε αντίθετες προς την **οδηγία περί οργάνωσης του χρόνου εργασίας** ³ την τότε ισχύουσα ισπανική ρύθμιση και την ερμηνεία της από τα εθνικά δικαστήρια, κατά την οποία οι εργοδότες δεν ήταν υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν σύστημα μέτρησης του ημερήσιου χρόνου εργασίας κάθε εργαζόμενου.

Κατόπιν της απόφασης αυτής του Δικαστηρίου, ο Ισπανός νομοθέτης επέβαλε στους εργοδότες την υποχρέωση να εφαρμόζουν ένα τέτοιο σύστημα.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι όλες οι αρχές των κρατών μελών, περιλαμβανομένων των δικαστηρίων, υποχρεούνται να συμβάλλουν στην επίτευξη του προβλεπόμενου από τις οδηγίες αποτελέσματος. **Ερμηνεία εθνικής διάταξης από τους δικαστές ή διοικητική πρακτική οι οποίες εξαιρούν τους εργοδότες από την υποχρέωση να εφαρμόζουν το σύστημα μέτρησης του ημερήσιου χρόνου εργασίας όσον αφορά τους οικιακούς βοηθούς αντίκεινται προδήλως στην οδηγία** ⁴. Πράγματι, οι εν λόγω **εργαζόμενοι στερούνται** συνακόλουθα της δυνατότητας **αντικειμενικού και αξιόπιστου προσδιορισμού του αριθμού και της χρονικής κατανομής των ωρών που εργάστηκαν**.

Αντιθέτως, είναι δυνατόν να προβλέπονται παρεκκλίσεις λόγω των ιδιοτεροτήτων του εκάστοτε κλάδου δραστηριότητας ή των ιδιαίτερων γνωρισμάτων ορισμένων εργοδοτών, όπως είναι το μέγεθός τους, εφόσον τηρούνται οι κανόνες σχετικά με τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας. Επομένως, λόγω των **ιδιοτεροτήτων του κλάδου της οικιακής απασχόλησης, μπορούν να προβλέπονται παρεκκλίσεις** όσον αφορά τις υπερωρίες και τη μερική απασχόληση, **εφόσον αυτές δεν καθιστούν κενή περιεχομένου την επίμαχη ρύθμιση**, στοιχείο το οποίο οφείλει να εξακριβώσει το ισπανικό δικαστήριο.

Δεδομένου ότι οι οικιακοί βοηθοί αποτελούν κατηγορία εργαζομένων η οποία σαφώς αποτελείται κατά κύριο λόγο από γυναίκες, δεν αποκλείεται εν προκειμένω να συντρέχει **έμμεση δυσμενής διάκριση λόγω φύλου, εκτός εάν η κατάσταση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά**, στοιχείο το οποίο επίσης οφείλει να εξακριβώσει το ισπανικό δικαστήριο.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎(+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

² Απόφαση της 14ης Μαΐου 2019, CCOO, [C-55/18](#) (βλ. επίσης Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. [61/19](#)).

³ [Οδηγία 2003/88/ΕΚ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

⁴ Ειδικότερα, προσβάλλουν τα δικαιώματα των εργαζομένων σε ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιόδους ανάπαυσης και στον περιορισμό της μέγιστης διάρκειας εβδομαδιαίας εργασίας (άρθρα 3, 5 και 6 της οδηγίας), τα οποία αναγνωρίζονται επίσης και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 31, παράγραφος 2).